

8.	Środki trwale ujawnione	Według wartości wynikającej z dokumentów, a w przypadku braku dokumentu według wartości rynkowej z dnia ujawnienia.	Według wartości początkowej pomniejszonej o odpisy umorzeniowe i odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości
9.	Środki trwale w budowie	W wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem	W wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem
10.	Materiały	Według rzeczywistych cen zakupu	Według rzeczywistych cen zakupu
11.	Należności	Według wartości nominalnej wynikającej z dokumentu	W kwocie wymagalnej zapłaty
12.	Zobowiązania	Według wartości nominalnej wynikającej z dokumentu	W kwocie wymagalnej zapłaty
13.	Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej
14.	Pozostałe aktywa i pasywa	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej

Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji są odmiennie.

2. Środki trwale (ŚT) oraz wartości niematerialne i prawne (WNP) o wartości powyżej 10.000,00 zł podlegają umorzeniu metodą liniową przy zastosowaniu stawek ustalonych dla danego składnika majątku w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, z zastrzeżeniem pkt 4.

3. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania umarzone są bez względu na wartość:

- a) książki i inne zbiory biblioteczne,
- b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno – wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych,
- c) odzież i umundurowanie,
- d) meble i dywany,
- e) komputery, monitory, drukarki,
- f) telefony, aparaty fotograficzne, kamery,
- g) inwentarz żywy,
- h) pozostałe środki trwale i wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej 10.000,00 zł.

4. Środki trwale i wartości niematerialne i prawne, o których mowa w pkt 3 finansuje się ze środków na wydatki bieżące za wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane jest ze środków na inwestycje.

5. Wartość środka trwałego ulega zwiększeniu jeżeli nakłady na jego przebudowę, rozbudowę, adaptację lub modernizację przekraczają 10.000,00 zł.

6. Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

7. Na potrzeby sporządzenia informacji dodatkowej nie ustala się aktualnej wartości rynkowej środków trwałych, w tym dóbr kultury.

8. Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe obejmujące akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych. Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia. Na dzień bilansowy udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje długoterminowe wyceniane są w cenie nabycia pomniejszone o odpisy aktualizujące .

9. Zalicza się do materiałów rzeczowe składniki majątku długotrwałego użytku o wartości nie większej niż 1.000,00 zł.

10. Zakupione materiały, za wyjątkiem artykułów spożywczych zakupionych na potrzeby stołówek jednostek oświatowych, odpisuje się w ciężar kosztów w miesiącu zakupu po rzeczywistych cenach zakupu, z tym że wartość nie zużytych materiałów ustala się w drodze spisu z natury na dzień bilansowy i wprowadza na stan zapasów, korygując koszty o wartość tego stanu pod datą przeprowadzenia inwentaryzacji. Wartość stanu końcowego materiałów wycenia się metodą FIFO. Artykuły spożywcze zakupione na potrzeby stołówek jednostek oświatowych podlegają ewidencji ilościowo – wartościowej. Rozchód materiałów wycenia się metodą FIFO.

11. Przyjęcie materiałów do magazynu KP PSP następuje w rzeczywistych cenach zakupu.

Rozchód materiałów z magazynu typu paliwa, oleje, węgiel, sorbenty, środki gaśnicze inne tego samego asortymentu bez możliwości ustalenia cech indywidualnych danego materiału wycenia się metodą FIFO, rozchód pozostałych materiałów z magazynu wycenia się według szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (tzn. wyceniane po tej samej cenie, po której zostały przyjęte).

	<p>Na dzień bilansowy składniki zapasów nabyte przez jednostkę wycenia się według ceny ich zakupu.</p> <p>12. Koszty zakupu materiałów zalicza się w całości do kosztów okresu, w którym je poniesiono.</p> <p>13. Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:</p> <p>a) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – w pełnej wysokości należności,</p> <p>b) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,</p> <p>c) należności kwestionowanych przez dłużników - w pełnej wysokości należności,</p> <p>d) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w pełnej wysokości należności, należności, których termin płatności upłynął przed dniem 1 stycznia roku poprzedzającego rok bilansowy - w pełnej wysokości należności,</p> <p>e) należności, których termin płatności upłynął w roku poprzedzającym rok bilansowy, wobec których wszczęte postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z powodu braku możliwości prowadzenia skutecznej egzekucji - w pełnej wysokości należności.</p> <p>14. Odpisy aktualizujące wartość należności dokonywane są nie później niż na dzień bilansowy.</p> <p>15. Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według kursu średniego danej waluty ustalonego przez prezesa NBP na ten dzień.</p> <p>16. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka, lub według kursu waluty wynikającego z obowiązującego w jednostce dokumentu.</p> <p>17. Jednostki nie tworzą rezerw.</p> <p>18. Odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach w momencie ich zapłaty, ale nie później niż ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.</p> <p>19. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto ustala się na podstawie dokumentów posiadanych przez jednostkę potwierdzających nadanie jej prawa wieczystego użytkowania gruntów lub stanowiących podstawę naliczania rocznych opłat za ich wieczyste użytkowanie.</p> <p>20. Wartość nieamortyzowanych, lub nieumarzanych środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy, i innych umów w tym umów leasingu, jednostki ustalają na podstawie zawartych umów (jeżeli ta wartość wynika z umowy) lub z polis ubezpieczeniowych albo w przypadku braku danych w tym zakresie wartość może zostać ustalona szacunkowo przez jednostkę we własnym zakresie na podstawie cen rynkowych podobnego przedmiotu.</p>
5	Inne informacje
	<p>Sporządzając sprawozdanie finansowe, celem wyeliminowania wzajemnych rozliczeń stosuje się następujące wyłączenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzajemnych należności i zobowiązań, - przychodów i kosztów będących następstwem świadczeń między jednostkami , - nieodpłatnie przekazanych między jednostkami środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zrealizowanych dochodów i poniesionych wydatków.
II	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1	
1 1	Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Załącznik: Tabela 1.1.1. Tabela 1.1.2.
1 2	Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Jednostka nie ustala aktualnej wartości rynkowej środków trwałych.

1 3	Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Jednostka nie dokonywała odpisów aktualizujących.
1 4	Wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Jednostka nie posiada gruntów w wieczystym użytkowaniu.
1 5	Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Załącznik: Tabela 1.5.1.
1 6	Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Załącznik: Tabela 1.6.1.
1 7	Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Załącznik: Tabela 1.7.1.
1 8	Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Jednostka nie tworzy rezerw.
1 9	Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	Powyżej 1 roku do 3 lat
	4 700 000,00
b)	Powyżej 3 do 5 lat
	4 200 000,00
c)	Powyżej 5 lat
	10 880 000,00
1 10	Kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Leasing operacyjny - 25 048,72 zł.
1 11	Łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Brak.
1 12	Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Jednostka nie posiada zobowiązań warunkowych.
1 13	Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązań zapłaty za nie
	Brak istotnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.
1 14	Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Zabezpieczenia wykonania umów w formie gwarancji bankowych - 147 925,95 zł.
1 15	Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

	25550631,60 zł.
1 16	Inne informacje
	Brak.
2	
2 1	Wysokość odpisów aktualizacyjnych wartości zapasów
	Brak odpisów aktualizujących wartość zapasów.
2 2	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Załącznik: Tabela 2.2.1
2 3	Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Brak przychodów i kosztów o nadzwyczajnej wartości.
2 4	Informacje o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy.
2 5	Inne informacje
	Brak.
3	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Brak.

.....
(główny księgowy)

(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

Tabela 1.1.1 Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych

Lp.	Wyszczególnienie / grupa rodzajowa środków trwałych według KŚT	Stan na początek roku	Zwiększenia				Zmniejszenia				Stan na koniec roku
			nabycie	przemieszczenie wewnętrzne	aktualizacja wartości	razem zwiększenia	zbycie	przemieszczenie wewnętrzne	aktualizacja wartości	razem zmniejszenia	
I	Wartości niematerialne i prawne	757 856,76	264 594,61			264 594,61	42 696,47			42 696,47	979 754,90
II	Środki trwałe, z tego:										
grupa 0	Grunty	102 257 083,92	748 010,71			748 010,71	53 880,77			53 880,77	102 951 213,86
grupa I	Budynki, lokale	55 198 387,44	1 359 703,68	2 566 050,03		3 925 753,71				0,00	59 124 141,15
grupa II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	214 487 554,75	145 396 902,76			145 396 902,76	197 329 262,92			197 329 262,92	162 555 194,59
grupa III	Kotły i maszyny energetyczne	779 111,20	0,00			0,00	0,00			0,00	779 111,20
grupa IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2 686 522,68	179 324,85	810 177,20		989 502,05	208 039,61			208 039,61	3 467 985,12
grupa V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	854 695,50	0,00			0,00	0,00			0,00	854 695,50
grupa VI	Urządzenia techniczne	988 484,01	0,00	115 544,86		115 544,86	133 080,86			133 080,86	970 948,01
grupa VII	Środki transportu	5 659 973,54	196 065,38			196 065,38	39 800,00			39 800,00	5 816 238,92
grupa VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie	3 919 412,02	211 019,68			211 019,68	395 765,83			395 765,83	3 734 665,87
Razem środki trwałe		386 831 225,06	148 091 027,06			151 582 799,15	198 159 829,99			198 159 829,99	340 254 194,22

Tabela 1.1.2 Zmiany stanu umorzenia/amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych

Lp.	Wyszczególnienie / grupa rodzajowa środków trwałych według KŚT	Stan na początek roku	Zwiększenia				Zmniejszenia				Stan na koniec roku
			nabycie	przemieszczenie wewnętrzne	aktualizacja wartości	razem zwiększenia	rozchód	przemieszczenie wewnętrzne	aktualizacja wartości	razem zmniejszenia	
I	Wartości niematerialne i prawne	746 519,79	55 100,76			55 100,76	42 696,47			42 696,47	758 924,08
II	Środki trwałe, z tego:										
grupa 0	Grunty	0,00				0,00	0,00			0,00	0,00
grupa I	Budynki, lokale	21 443 667,12	1 515 265,11			1 515 265,11	0,00			0,00	22 958 932,23
grupa II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	29 278 248,88	14 344 357,08			14 344 357,08	24 758 626,63			24 758 626,63	18 863 979,33
grupa III	Kotły i maszyny energetyczne	472 509,08	38 204,85			38 204,85	0,00			0,00	510 713,93
grupa IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2 561 959,39	220 492,24			220 492,24	208 039,61			208 039,61	2 574 412,02
grupa V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	743 951,06	24 505,07			24 505,07	0,00			0,00	768 456,13
grupa VI	Urządzenia techniczne	819 409,80	46 340,82			46 340,82	123 462,06			123 462,06	742 288,56
grupa VII	Środki transportu	5 151 113,41	150 925,18			150 925,18	39 800,00			39 800,00	5 262 238,59
grupa VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie	3 571 125,09	304 776,15			304 776,15	365 238,10			365 238,10	3 510 663,14
	Razem środki trwałe	64 041 983,83	16 644 866,50			16 644 866,50	25 495 166,40			25 495 166,40	55 191 683,93

Tabela 1.5.1 Środki trwale używane na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innych umów, z których wynika, że jednostka nie musi ich amortyzować lub umarzać

Lp.	Grupa środków trwałych według KŚT	Stan na początek roku	Zmiany w trakcie roku		Stan na koniec roku
			Zwiększenia	Zmniejszenia	
grupa 0	Grunty	0,00			0,00
grupa I	Budynki, lokale	0,00			0,00
grupa II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00			0,00
grupa III	Kotły i maszyny energetyczne	63 720,00			63 720,00
grupa IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	147 917,74			147 917,74
grupa V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	0,00			0,00
grupa VI	Urządzenia techniczne	18 995,40		18 995,40	0,00
grupa VII	Środki transportu	182 215,06			182 215,06
grupa VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie	68 341,60			68 341,60
Razem		481 189,80	0,00	18 995,40	462 194,40

Tabela 1.6.1 Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku		Zwiększenia		Zmniejszenia		Stan na koniec roku	
		ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
1.	Akcje:							0	0,00
1.1								0	0,00
2.	Udziały							0	0,00
2.1		4 629	4 629 000,00	100	100 000,00			4 729	4 729 000,00
3.	Dłużne papiery wartościowe							0	0,00
3.1								0	0,00
4.	Inne papiery wartościowe							0	0,00
4.1								0	0,00
RAZEM		4 629	4 629 000	100	100 000	0	0	4 729	4 729 000

Tabela 1.7.1. Odpisy aktualizujące wartość należności

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku	Zmiany stanu odpisów aktualizujących w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku
			Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	
1.	Należności długoterminowe					0,00
2.	Należności krótkoterminowe, z tego:	734 376,15	81 368,86		109 509,72	706 235,29
2.1	Należności z tytułu dostaw i usług					0,00
2.2	Należności od budżetów					0,00
2.3	Należności z tytułu Ubezpieczeń i innych świadczeń					0,00
2.4	Pozostałe należności	734 376,15	81 368,86	0,00	109 509,72	706 235,29

Tabela 2.2.1 Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie

Wyszczególnienie	Koszty wytworzenia środków trwałych ogółem	w tym	
		odsetki	różnice kursowe
Środki trwale oddane do użytkowania w roku obrotowym	6 371 113,93		
Środki trwale w budowie	2 949 210,98		